

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1-6/17/20

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Helina-Aleksandra Lettens
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	11.10.2017 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	Pirita Linnaosa Valitsus, address: Kloostri tee 6, 11911 Tallinn e-posti aadress: pirita@tallinnlv.ee
Isikuandmete vastutav ametiisik	töötleja linnaosa vanem

RESOLUTSIOON:

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4, isikuandmete kaitse seaduse § 32 lõike 1, § 40 lõike 1 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) väljastada xxxxxxxxxxxxxxxx muutmata kujul dokument „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“; muutmata kujul dokument „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“; muutmata kujul dokument „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“;
- 2) hinnata üle xxxxxxxxxxxxxx juhtumimenetluse raames xxxxxxxxxxxxxx, politseiga, Sotsiaalkindlustusametiga ja muude spetsialistidega peetud e-kirjavahetus ning väljastada xxxxxxxxxxxxxx e-kirjad, mis ei sisalda endas teiste isikute õigusi ja vabadusi kahjustavat teavet.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks **25. oktoober 2017.**

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt nimetatud tähtajaks ka Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui isikuandmete töötleja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda isikuandmete töötleja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks isikuandmete kaitse seaduse § 40¹ lõike 1 alusel.

„XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX“.

Andmekaitse Inspeksioon koostas 07.09.2017 Pirita Linnaosa Valitsusele kirja nimega „Ettepanekust“ nr 2.1-1/17/1340, milles palus selgitusi järgmiste asjaolude kohta.

1. Millistel põhjustel on jäetud väljastamata XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXXXXX ning XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Iga dokumendi puhul eraldi põhjendada, millisel moel ja kelle õigused ning vabadused saaksid kahjustatud nende kolme dokumendi väljastamise puhul.
2. Millistel põhjustel on jäetud väljastamata Pirita Linnaosa Valitsuse vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele. Millisel moel ja kelle õigused ning vabadused saaksid kahjustatud nimetatud dokumendis toodud dokumentide nimekirja väljastamisel
3. Nimetada nimekirjas toodud dokumendid, mille olemasolu (mitte sisu) teatavaks saamine XXXXXXXXXXXXXXX võib kahjustada teiste isikute õigusi. Seda ka põhjendada.
4. Põhjendada, millisel moel ja kelle õigused ning vabadused saaksid kahjustatud Pirita Linnaosa Valitsuse vastuses Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele toodud kolmandate isikute nimede väljastamisega.
5. Selgitada ja põhjendada, miks ei ole võimalik väljastada mitte ühtegi e-kirja, mis on peetud kooliga, politseiga, Sotsiaalkindlustusametiga ja Laste Vaimse Tervise Keskusega.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Pirita Linnaosa Valitsuse seisukohad, selgitused ja põhjendused on järgmised:

1. Edastasite Pirita Linnaosa Valitsusele 18.08.2017 ettepaneku isikuandmete kaitse seaduse paremaks täitmiseks. Ettepanekus märkisite muuhulgas, et

„Pirita Linnaosa Valitsuse vastuskirjast nähtub, et XXXXXXXXXXXXXXX on hetkel väljastatud üksnes tema enda ning linnaosavalitsuse vaheline kirjavahetus. Kuid tutvudes kõikide kaasa pandud dokumentidega, tundub mulle, et Pirita Linnaosa Valitsus peab ka ülejäänud dokumendid üle hindama ning kaaluma nende väljastamist. XXXXXXXXXXXXXXX on siiski õigus saada üldine ülevaade näiteks sellest, millised asutused on antud juhtumi menetlemisse kaasatud, milliste toimingute tegemist plaanitakse, mida nõ omavahel arutatakse jms.

Toon allpool näidetena välja mõned dokumendid, mille väljastamist tuleb kaaluda.

1. „XX“.
2. „XX“.
3. „XX“.
4. „XX“.
5. „XX“.
6. „rahvastikuregistri päring“ (üksnes osas, mis puudutab kaebaja andmeid).
7. Andmekaitse Inspeksiooni 29.06.2017 järelepärimine nr 2.1-1/17/1340.
8. Pirita Linnaosa Valitsuse vastus inspeksiooni järelepärimisele nr 2-1.2/352–2.

Nimetatud dokumendi väljastamisel tuleb välja võtta XXXXXXXXXXXXXXX ütluste tsitaadid. Dokumentide nimekirja puhul tuleb hinnata, kas mõne dokumendi olemasolu teatavaks saamine XXXXXXXXXXXXXXX võib kahjustada lapse või XXXXXXXXXXXXXXX või mõne muu isiku õigusi ning sellised dokumendid nimekirjast eemaldada. Sama tuleb teha ka dokumendis toodud kolmandate isikute nimedega.

Samuti tuleb üle vaadata e-kirjavahetus, mida on peetud kooliga, politseiga, Sotsiaalkindlustusametiga ja Laste Vaimse Tervise Keskusega. Kõik kirjad ei sisalda endas tähelepanekuid lapse või XXXXXXXXXXXXXXX käitumise ja nende ütluste kohta, samuti räägivad mõned kirjad asjadest ja sündmustest, millest on XXXXXXXXXXXXXXX juba nii kui nii teadlik.“

1.1. Teie 18.08.2017 kirjast saab järeldada, et Andmekaitse Inspeksioon leidis, et Pirita Linnaosa Valitsus peaks uuesti üle vaatama ja kaaluma Andmekaitse Inspeksioonile kõikide edastatud materjalide väljastamist XXXXXXXXXXXXXXX. Teie poolt 18.08.2017 nimekirjana esitatud dokumendid olid näited, mille väljastamist Teie tunde kohaselt meil uuesti kaaluda tuli. Märgime, et näidete nimekirja punkti 8 all toodud dokument „Vastus järelepärimisele isikuandmete kaitse asjas“ (Andmekaitse Inspeksiooni poolt nimetatud kui „Pirita Linnaosa Valitsuse vastus inspeksiooni järelepärimisele nr 2-1.2/352–2“) koosneb Teile saadetud Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjast ja selle lisadest (sh e-kirjadest, protokollitud telefonivestlustest jne) ehk abivajava lapse XXXXXXXXXXXXXXX juhtumimenetlusega seotud Pirita Linnaosa Valitsuses 13.07.2017 seisuga olemasolevatest kõikidest materjalidest.

Tekib küsimus, milleks Te näidete nimekirjas punktide 1-7 all nimetatud materjalid eraldi välja tõite, kui punktis 8 nimetatud dokument sisaldab ka punktides 1-7 nimetatud materjale.

Samuti tekib küsimus, miks peaks Pirita Linnaosa Valitsus antud hetkel kaaluma xxxxxxxxxxxxxx Pirita Linnaosa Valitsuse poolt Andmekaitse Inspeksioonile edastatud 13.07.2017 vastuse (vastuskiri ja selle lisad - Teie näidete nimekirjas p 8) väljastamist, kui Pirita Linnaosa Valitsus edastas xxxxxxxxxxxxxx isikuandmete taotlusele vastuse (millele oli lisatud 72 faili) 12.07.2017, mis oli koostatud 11.07.2017 seisuga. Seega ei saanudki xxxxxxxxxxxxxx 12.07.2017 edastatud vastus sisaldada hilisema kui 11.07.2017 kuupäevaga materjale, seega nt Pirita Linnaosa Valitsuse 13.08.2017 vastuskirja Andmekaitse Inspeksioonile kui sellist. Arutlusele saavad tulla vaid Andmekaitse Inspeksioonile 13.07.2017 vastuskirjaga saadetud lisad, võttes seejuures arvesse, et Pirita Linnaosa Valitsus saatis xxxxxxxxxxxxxx isikuandmete taotlusele 12.07.2017 vastuse koos lisadega 11.07.2017 seisuga. Teistsuguse käsitluse korral peaks Pirita Linnaosa Valitsus väljastama xxxxxxxxxxxxxx jooksvalt materjale, mis on kogunenud pärast 11. juulit 2017, kuigi xxxxxxxxxxxxxx ei ole uut taotlust isikuandmete saamiseks esitanud.

Samuti pöörame Teie tähelepanu asjaolule, et xxxxxxxxxxxxxx materjale väljastades me juba kaalusime materjale, mis Pirita Linnaosa Valitsusel 11.07.2017 seisuga olemas olid. Seega olime xxxxxxxxxxxxxx materjalide väljastamisel juba hinnanud, kas mõne materjali (sealhulgas e kirjavahetuste, mida on peetud kooliga, politseiga, Sotsiaalkindlustusametiga ja Laste Vaimse Tervise Keskusega) olemasolu teatavaks saamine (lähtudes eelkõige materjali sisust, mitte olemasolust kui sellisest) xxxxxxxxxxxxxx võib kahjustada lapse või xxxxxxxxxxxxxx või mõne muu isiku õigusi. Materjale, mis võivad nimetatud isikuid või muid isikuid kahjustada me xxxxxxxxxxxxxx ei väljastanud.

1.2. Teie 18.08.2017 kirjast jääb mulje, et peaksime xxxxxxxxxxxxxx seoses xxxxxxxxxxxxxx juhtumimenetlusega väljastama Pirita Linnaosa Valitsuses olemasolevad kõik materjalid (sh e-kirjad, protokollitud telefonivestlused jne), millest on välja võetud „xxxxxxxxxxx ütluste tsitaadid“, „tähelepanekud xxxxxxxxxxxxxx käitumise ja nende ütluste kohta“ ning „sama tuleb teha ka dokumendis toodud kolmandate isikute nimedega“ (seega tuleks välja võtta füüsiliste- ja juriidiliste isikute nimed). Pöörame tähelepanu sellele, et kolmandad isikud on muuhulgas politseiasutus, Sotsiaalkindlustusamet ja Laste Vaimse Tervise Keskus ning nimetatud juriidiliste isikute töötajad.

Samas kirjas olete veel märkinud, et „xxxxxxxxxxx on siiski õigus saada üldine ülevaade näiteks sellest, millised asutused on antud juhtumi menetlemisse kaasatud, milliste toimingute tegemist plaanitakse, mida nõ omavahel arutatakse jms.“. Selle kohaselt peaks jälle väljastatavatesse materjalidesse kolmandate isikute nimed justkui alles jätma.

Samas kirjas olete seisukohal, et dokument tuleb jätta väljastamata, kui selle dokumendi olemasolu teatavaks saamine xxxxxxxxxxxxxx võib kahjustada xxxxxxxxxxxxxx või mõne muu isiku õigusi.

Pirita Linnaosa Valitsusele ei ole arusaadav, miks Te eraldate materjalide olemasolust nende sisu? Materjalide olemasolu teatavaks saamise osas palume täiendavalt lugeda käesoleva kirja punkti 1.3.

Selgitame, et kui Pirita Linnaosa Valitsus toimiks selliselt, et me väljastaksime xxxxxxxxxxxxxx väljavõtetega kõik materjalid, oleks suure tõenäosusega xxxxxxxxxxxxxx võimalik materjalidesse allesjätud teksti järgi aru saada või vähemalt aimata, milliste isikute vaheliste materjalidega (sh kirjavahetustega) on tegemist ning samuti oleks tal võimalik kogu menetlusprotsessist, sh selle kõikidest sisulistest küsimustest, ülevaade saada. Sellise tulemuse loomine on antud juhul täiesti lubamatu. Haldusmenetlusena läbiviidava lastekaitse juhtumimenetluse raames kogunenud materjalide hulgas on informatsiooni xxxxxxxxxxxxxx poolt xxxxxxxxxxxxxx suhtes võimaliku toime pandud füüsilise ja seksuaalse väärkohtlemise kohta. Andsime kirjelduse juhtumist Teile 13.07.2017 edastatud vastuskirjas. Kõiki asjaolusid arvesse võttes ei saa välistada, et xxxxxxxxxxxxxx suhtes alustatakse süüteo menetlust haldusmenetluse ajal või pärast seda. Pole välistatud, et laps tuleb lastekaitse seaduse (LasteKS) § 33 alusel ajutiselt perekonnast eraldada ning vastavalt sama seaduse §-le 34 tuleb tagada perekonnast eraldatud lapsele kaitse.

Pöörame Teie tähelepanu asjaolule, et haldusmenetlust ja süüteo menetlust (väärteo-, kriminaalmenetlus) on võimalik läbi viia nii eraldiseisvalt kui ka paralleelselt. Ühe menetluse alustamine ei lõpeta teist menetlust. Nii võib tekkida rida probleeme olukorras, kus ühed ja samad olulised asjaolud satuvad või peaksid sattuma nii haldusmenetluse kui ka kriminaal- või väärteomenetluse huviorbiiti. Seega võivad haldusmenetluse materjalidest, antud juhul lastekaitse juhtumimenetluse materjalidest (mida küll ei saa süüteo menetluses kasutada tõenditena), saada süüteo menetluse materjalid (haldusmenetluses kogutud materjalid annavad

olukorrast põhjaliku ülevaate ning on politseiasutusele oluliseks informatsiooniks süüteo menetluse läbiviimisel, sh uurimisel, tõendite kogumisel jne) ning selliste materjalide väljastamine kahjustaks suure tõenäosusega süüteo menetlust, kuna isik saab end selleks juba ette valmistada, sh nt mõjutada isikuid (sh xxxxxxxxxx) politseiasutusele võimalike seletuste andmise osas. Seega lastekaitse juhtumimenetluse kõikide materjalide väljastamine (isegi, kui nendest on tehtud eelpool kirjeldatud väljavõtted) kahjustaks eeskätt xxxxxxxxxx õiguste ja vabaduste kaitset (sh heaolu tagamist).

Kordame Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjas Teile toodut: Lastekaitse seadusest tulenevalt on lastekaitse peamine eesmärk lapse õiguste ja heaolu tagamine. Lastekaitse seadus on kehtestatud kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni lapse õiguste konventsiooni ja selle lisaprotokollidega (edaspidi konventsioon) ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja teiste asjakohaste õigusaktidega (LasteKS § 2). LasteKS § 5 punktist 3 tuleneb kohustus lapse õiguste ja heaolu tagamisel lähtuda põhimõttest, et kõigis lapsi puudutavates ettevõtmistes tuleb esikohale seada lapse huvid. Tegemist on konventsioonis sätestatud põhimõttega. Nimelt sätestab konventsiooni artikli 3 punkt 1, et igasugustes lapsi puudutavates ettevõtmistes riiklike või erasotsiaalhoolekandeametite, kohtute, täidesaatvate või seadusandlike organite poolt tuleb esikohale seada lapse huvid. Seega on menetluses kaitstav subjekt eelkõige laps, mitte näiteks lapsevanem. Sellest tulenevalt on omakorda menetluses kaitstavad eeskätt lapse isikuandmed ja muud temaga seotud andmed.

Andmekaitse Inspeksioon on enda 18.08.2017 kirjas märkinud, et nõustute täielikult, et „antud olukorras tuleb primaarseks lugeda lapse õiguste ja heaolu tagamine ning, et kõigis lapsi puudutavates ettevõtmistes tuleb esikohale seada lapse huvid.“. Samuti olete samas kirjas märkinud, et „xxxxxxx kui seadusjärgse esindaja staatus antud asjas ei saa olla absoluutne ja tingimusteta prioriteet lapse üle. Mis tähendab omakorda seda, et isikuandmete kaitse seaduse § s 19 sätestatud õiguste piiramine lapse õiguste ja vabaduste kaitseks on antud juhul teatud ulatuses õigustatud.“. Nõustume selles osas Teiega täielikult ning märgime, et xxxxxxx materjalide väljastamisel lähtusime muuhulgas nendest põhimõtetest.

Pirita Linnaosa Valitsus on seisukohal, et xxxxxxx on õigus saada üldist teavet tema last xxxxxx puudutavates küsimustes teatud ulatuses ehk piiratult.

Näiteks on xxxxxx teadlik lapse tervislikest probleemidest, põhidiagnoosist, anamneesist, objektiivsetest leidudest, mis on kirjeldatud xxxxxx. Pirita Linnaosa Valitsus on xxxxxx selle dokumendi 12.07.2017 edastanud (eelduslikult sai xxxxxx selle dokumendi ka arstilt). Sama dokument sisaldab muuhulgas xxxxxx kirjeldust pere olukorrast, koolis rakendatud varasemalt teostatud sekkumistest (abi osutamistest) ja nende tulemustest (sh kirjalikest juhistest kõikidele õpetajatele seoses xxxxxx õpivajaduste ja -raskustega; õpikeskkonna kohandamisest; koolipsühholoogiga koostumistest; käitumistabelist; vanemate psühholoogilisest nõustamisest koolipsühholoogi poolt; vanemate koostumisest õppealajuhatajaga lapse probleemide tõsidusele viitamiseks), sõprussuhete puudumisest koolis. Samas dokumendis on antud kokkuvõtte haigusjuhist ja soovitusi edasiseks (soovitusteks on nt „xxxxxxx“).

Pirita Linnaosa Valitsus edastas 12.07.2017 xxxxxx nt dokumendi „xxxxxxx“. Selle dokumendi kohaselt toimus kohtumine xxxxxx, Pirita Linnaosa Valitsuse lastekaitse spetsialisti ja Sotsiaalkindlustusameti rahvusvaheliste lastekaitse üksikjuhtumite nõuniku vahel. Dokumendi kohaselt arutleti kohtumisel xxxxxx edasist koolis käimise, lapse heaolu tagamise ja teiste sotsiaalsete aspektide üle, mis mõjutavad lapse toimetulekut, turvatunnet ja eakohast arengut. Kohtumisel anti xxxxxx edaspidiseks juhiseid (nt selgitati muuhulgas, et xxxxxx).

1.3. Pirita Linnaosa Valitsus ei nõustu Andmekaitse Inspeksiooni seisukohaga, et kuna mõned kirjad räägivad asjadest ja sündmustest, millest xxxxxx on juba nii kui nii teadlik, siis tuleks need xxxxxx väljastada. Esiteks, Pirita Linnaosa Valitsus ei tea, millest kõigest (millistest asjadest ja sündmustest) xxxxxx teadlik on. Teiseks, sellise käsitluse kohaselt peaks Pirita Linnaosa Valitsus väljastama xxxxxx materjale, mille väljastamist Pirita Linnaosa Valitsus õigeks ei pea, kuid mingitel kaalutustel (või koguni kaalutlemata) on selle materjali väljastanud näiteks mõni muu amet või xxxxxx on kuskilt teada saanud selle materjali olemasolu (selle sisu võibolla täpselt ei tea). Kas siis see, kui keegi teine rikub seadusi ja ei tee mõistlikke kaalutusotsuseid, tähendab, et Pirita Linnaosa Valitsus peaks fakti teadasaamisel, et xxxxxx omab juba mõnda materjali või teab selle

mõistlikuks, kuna need tekitavad vaid segadust (meil ei ole võimalik kontrollida/küüida, mida tollane lastekaitse spetsialist märkmete tegemisel mõtles), mistõttu me materjali „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“ xxxxxxxxxxxxxxx ei väljastanud. Tegemist on möödunud sündmusega ja xxxxxxxxxxxxxxxxxxx on toimunud teadlik.

3.2. „2. Samuti palun selgitada, millistel põhjustel on jätud väljastamata Pirita Linnaosa Valitsuse vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele. Palun põhjendada, millisel moel ja kelle õigused ning vabadused saaksid kahjustatud nimetatud dokumendis toodud dokumentide nimekirja väljastamisel (arvesse tuleb võtta, et tänase päeva seisuga ei puuduta antud menetlus enam xxxxxxxxxxxxxxx, mistõttu palun selgitused anda üksnes xxxxxxxxxxxxxxx ja xxxxxxxxxxxxxxx osas).“

Nagu käesoleva kirja punktis 1.1 märgitud, koosneb Pirita Linnaosa Valitsuse vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjast ja selle lisadest ehk xxxxxxxxxxxx juhtumimenetlusega seotud Pirita Linnaosa Valitsuses 13.07.2017 seisuga olemasolevatest kõikidest materjalidest. Selgitused, millistel põhjustel on xxxxxxxxxxxx jätud väljastamata Pirita Linnaosa Valitsuse vastus Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele, on toodud käesoleva kirja punktis 1.1.

Märgime, et Pirita Linnaosa Valitsusele ei ole üheselt arusaadav, millist nimekirja Te silmas peate. Olemas on kolm nimekirja:

- 1) Pirita LOV 13.07.2017 dokumendi „Vastus järelepärimisele isikuandmete kaitse asjas“ vastuskirjas toodud loetelu kõikidest Pirita LOV valduses olevatest materjalidest (nimekirjas 37 punkti. Iga punkti all ei ole vaid üks materjal, mis nähtub nt punktist 3 „3. e- kirjavahetused xxxxxxxxxxxxxxx“, seega ei ole nimekirjas vaid 37 materjali. Pirita LOV 13.07.2017 vastuskirjale oli lisatud 76 faili (mitmed failid sisaldasid nt mitut kirja), kusjuures üks failidest oli Pirita LOV 12.07.2017 vastus xxxxxxxxxxxx taotlusele, vastus sisaldas vastuskirja ja sellele lisatud 70 faili (mitmed failid sisaldasid mitut kirja), eraldi saadeti täiendavalt 2 helifaili.);
- 2) Andmekaitse Inspeksiooni 18.08.2017 kirjas „Ettepanek isikuandmete kaitse seaduse paremaks täitmiseks“ toodud nimekiri (nimekirjas 8 punkti);
- 3) Andmekaitse Inspeksiooni 07.09.2017 kirjas „Ettepanekust“ toodud nimekiri (nimekirjas 3 punkti).

Eeldame, et pidasite „dokumendis toodud dokumentide nimekirja“ all silmas Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjas toodud loetelu (sest Andmekaitse Inspeksiooni 07.09.2017 kirja punktis 2 on käsitletud just seda dokumenti). See loetelu sisaldab xxxxxxxxxxxx juhtumimenetlusega seotud Pirita Linnaosa Valitsuses 13.07.2017 seisuga olemasolevaid kõiki materjale (vastuskirja lisad). Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirja ja selle kõikide lisade (sisaldavad ka neid materjale, mida xxxxxxxxxxxx ei ole väljastatud) väljastamine xxxxxxxxxxxx kahjustaks eeskätt xxxxxxxxxxxx õigusi ja vabadusi. Seda, mis moel saaksid xxxxxxxxxxxx õigused ja vabadused xxxxxxxxxxxx vastuskirja ja selle kõikide lisade väljastamisel kahjustatud, on põhjendatud käesoleva kirja punktis 1.2.

Mis puudutab Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjas toodud dokumentide loetelu (nimekirja) väljastamist, siis juhul, kui väljastada kogu loetelu, annab see xxxxxxxxxxxx ülevaate ka nende materjalide olemasolust, mida talle Pirita Linnaosa Valitsus ei ole väljastanud. Samuti annab see kogu ülevaate kolmandate isikute (sh ametite, ametite töötajate) nimedest, kelle poole nende materjalide saamiseks pöörduda. Kolmandate isikute nimede järgi on xxxxxxxxxxxx võimalik eeldada, mis teemal on näiteks kirjavahetusi peetud. Siinjuures tõusetub küsimus, kas xxxxxxxxxxxx on õigus saada materjale, mille sisu ta küll üksikasjaliselt ei tea (kuid võib eeldada), kuid mille olemasolust on ta teadlik? Andmekaitse Inspeksiooni 18.08.2017 ja 07.09.2017 kirjades saab järeldada, et kui nt kiri räägib asjadest ja sündmustest, millest on xxxxxxxxxxxx juba nii kui nii teadlik või teab selle olemasolust, siis tuleks talle see kiri väljastada. Pirita Linnaosa Valitsus on teistsugusel arvamusel. Tulenevalt antud juhtumi iseloomust ei soovi Pirita Linnaosa Valitsus edastada xxxxxxxxxxxx selliseid dokumente, mis annavad talle edaspidiseks tegutsemiseks suundasid. Palume täiendavalt lugeda käesoleva kirja punkti 1.3.

Pöörame Andmekaitse Inspeksiooni tähelepanu asjaolule, et lastekaitse juhtumeid lahendab LasteKS § 15 lõike 2 punktist 3 ja §-st 17 lähtuvalt kohaliku omavalitsuse üksus ning seega on meil õigus kaalutluste põhjal otsustada, kas ja milliseid Pirita Linnaosa Valitsuses olemasolevaid materjale xxxxxxxxxxxx anda.

Täiendavalt märgime, et Pirita Linnaosa Valitsus ei nõustu Teie seisukohaga, et tänase päeva seisuga enam xxxxxxxxxxxxxxx antud menelusse ei puutu. See, et xxxxxxxxxxxxxxx võttis avaldusega tagasi enda taotluse, saada enda, xxxxxxxxxxxxxx, ja xxxxxxxxxxxxxx kohta andmeid, ei tähenda, et menelus enam xxxxxxxxxxxxxxx ei puuduta. Kuigi xxxxxxxxxxxxxxx ei taha saada andmeid, ei tähenda, et tema andmeid võiks xxxxxxxxxxxxxxx kui tema suhtes kolmandale isikule, väljastada. Ka Andmekaitse Inspeksioon on enda 18.08.2017 kirjas seisukohal, et „xxxxxxxxxxx ei ole xxxxxxxxxxxxxxx seaduslik esindaja ning teda tuleb lugeda xxxxxxxxxxxxxxx suhtes kolmandaks isikuks.“.

3.3. „3. Palun nimetada nimekirjas toodud dokumendid, mille olemasolu (mitte sisu) teatavaks saamine xxxxxxxxxxxxxxx võib kahjustada teiste isikute õigusi. Palun seda ka põhjendada.“

Andmekaitse Inspeksioon on enda 18.08.2017 ja 07.09.2017 kirjades pööranud erilist tähelepanu materjalidele (18.08.2017 punktid 1-7 ja 08.09.2017 punktid 1-3), mis iseenesest sisalduvad Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuses Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele. Pirita Linnaosa Valitsus väljastas 31.08.2017 xxxxxxxxxxxxxxx täiendavalt Andmekaitse Inspeksiooni 18.08.2017 kirjas toodud nimekirja punktide 1-7 sekka kuulunud neli faili ning Andmekaitse Inspeksioon tõi enda 07.09.2017 kirjas uuesti nimekirjana välja kolm faili, mida Pirita Linnaosa Valitsus xxxxxxxxxxxxxxx 31.08.2017 ei väljastanud. Eeldame, et pidasite silmas Andmekaitse Inspeksiooni 07.09.2017 kirjas toodud nimekirja ning seega puudutab küsimus kolme dokumenti:

„xx; xxx; xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.“

Pirita Linnaosa Valitsusele ei ole arusaadav, miks Te eraldate materjalide olemasolust nende sisu? Materjalide olemasolu teatavaks saamise osas palume täiendavalt lugeda käesoleva kirja punkte 1.2, ja 1.3. Konkreetsete kolme materjali väljastamata jätmise põhjuseid palume lugeda käesoleva kirja punktist 3.1.

3.4. „4. Palun põhjendada, millisel moel ja kelle õigused ning vabadused saaksid kahjustatud Pirita Linnaosa Valitsuse vastuses Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimisele toodud kolmandate isikute nimede väljastamisega.“

Nagu Pirita Linnaosa Valitsuse 13.07.2017 vastuskirjas Andmekaitse Inspeksioonile märgitud, on kolmandad isikud: xxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx; xxxxxxxxxxxxxxx.

Pirita Linnaosa Valitsusele on arusaamatu, miks Andmekaitse Inspeksioon enda 07.09.2017 kirja punktis 4 märgitud põhjendusi Pirita Linnaosa Valitsuselt küsib, kui ta enda 18.08.2017 ja 07.09.2017 kirjades antud ühe juhise kohaselt tuleks andmete väljastamisel kolmandate isikute nimed materjalidest üleüldse eemaldada. Palume täiendavalt lugeda käesoleva kirja punkti 1.2. (on käsitletud muuhulgas seda, kui kolmandate isikute nimed materjalidest eemalda) ja punkti 3.2. neljandat lõiku (on käsitletud muuhulgas seda, kui xxxxxxxxxxxx saaks kõikide kolmandate isikute nimed teada).

3.5. „5. Palun selgitada ja põhjendada, miks ei ole võimalik väljastada mitte ühtegi e-kirja, mis on peetud kooliga, politseiga, Sotsiaalkindlustusametiga ja Laste Vaimse Tervise Keskusega.“

Oleme seisukohal, et küsimuse all ei peaks olema see, mitu ühe või teise asutusega (11.07.2017 seisuga) peetud e-kirja on või ei ole xxxxxxxxxxxxxxx väljastatud, vaid miks ei ole mingit konkreetset e-kirja väljastatud. Kuna Andmekaitse Inspeksioon ei ole käesolevas küsimuses viidanud ühelegi konkreetsele e kirjale (on esitanud küsimuse üldiselt), siis anname üldise vastuse.

Pirita Linnaosa Valitsuse ja xxxxxxxxxxxxxxx vahelised e-kirjad sisaldavad näiteks informatsiooni seoses xxxxxxxxxxxxxxx xxx (vt Andmekaitse Inspeksioonile Pirita LOV 13.07.2017 vastuse lisasid, näiteks faili nimetusega „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“). Samuti sisaldavad Pirita Linnaosa Valitsuse ja kooli vahelised e-

suhtlevad. Seda põhjusel, et ei ole välistatud võimalus, et xxxxxxxxxxxx suhtes alustatakse süüteo menetlus ning lastekaitse juhtumimenetluse materjalidest võivad saada süüteo menetluse materjalid. Leiate, et haldusmenetluses kogunenud materjalide väljastamine võib takistada kuriteo tõkestamist ja raskendada kriminaalmenetluses tõe väljaselgitamist.

Esmalt soovin märkida, et haldusmenetluses on menetlusosalisele siiski ette nähtud teatud õigused, mille hulka kuulub ka dokumentidega tutvumise õigus. Haldusmenetluse käsiraamatus (2004, lk 29) on selgitatud järgmist. *Et isik saaks menetluses tulemuslikult oma seisukohti kaitsta, peab ta teadma, milline info on juba asutuse kätte kogunenud, kas see on tõene ja täielik. Selleks peab isikul olema juurdepääs põhimõtteliselt kõigile menetlusega seotud dokumentidele (toimikule), kui seal ei sisaldu just riigisaladust, delikaatseid isikuandmeid vms.*

Mis puudutab asjaolu, et kaebaja suhtes võidakse alustada (võidakse ka mitte alustada) süüteo menetlus, siis on Riigikohus oma 10.06.2016 otsuses nr 3-3-1-84-15 leidnud, et põhiseaduse § 44 lõikele 3 tugineva isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 punkti 4 laiendav tõlgendamine, mis toob kaasa isiku õiguse tutvuda isikuandmetega olulise kitsendamise, ei ole põhjendatud. Isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 punkt 4 ei võimalda andmete väljastamisest keelduda alusel, et see info võib soodustada tulevikus kuritegude toimepanemist. Selle sätte alusel saab keelduda ainult siis, kui see takistaks konkreetset kriminaalmenetlust.

Antud juhul ei ole kriminaalmenetlust alustatud ning Pirita Linnaosa valitsus ei saa haldusmenetluses piirata menetlusosalise õigusi viidates tulevikus võimalikule süüteo menetlusele. Samuti ei saa Pirita Linnaosa Valitsus sama viitega keelduda isikuandmete kaitse seaduse § 19 alusel esitatud taotluse täitmisest. Ja veelgi enam, linnaosa valitsus ole pädev hindama, milliste materjalide väljastamine xxxxxxxxxxxx võib raskendada kriminaalmenetluses tõe väljaselgitamist, selline pädevus on üksnes prokuratuuril või uurimisasutusel.

Eeltoodust tulenevalt jõuame jällegi tõdemuseni, et antud juhtumi puhul saab dokumentide väljastamisest keeldumise alusena kõne alla tulla üksnes isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 punkt 1.

Üritan antud kaasuse kontekstis veidi lahti mõtestada isikuandmete kaitse seaduse § 20 lg 1 punktis 1 nimetatud isikute olemust, et lihtsustada dokumentide hindamise ja väljastamise kaalumise protsessi.

Kuna antud juhul on tegemist perevägivalda kahtlusega ja kahtlusega, et lapse sotsiaalne, füüsiline, psühholoogiline, emotsionaalne ja hariduslik heaolu võib olla ohus, siis on ülimalt oluline tagada ennekõike lapse õigused ja heaolu. Igal lapsel on õigus iseseisvaks seisukohavõtuks kõigis teda puudutavates küsimustes ning õigus väljendada oma vaateid.

Samuti on ülimalt oluline tagada võrdselt kõikide isikute õigused ja vabadused, kes lapse elus mingit rolli mängivad ja temaga tihedalt kokku puutuvad ning kelle ütlused ja tähelepanekud võivad mõjutada menetluse suunda. Igal sellisel inimesel on õigus iseseisvaks seisukohavõtuks ning õigus väljendada oma vaateid ja arvamusi. Nii lapse kui ka lapse elus figureerivate isikute õiguste tagamine oleks raskendatud, kui anda ühele isikule absoluutne voli kogu informatsiooni suhtes, sõltumata asjaolust, et tegemist on xxxxxxxxxxxx. Isikule piiramatult juurdepääsu andmisega kõikidele dokumentidele, mis on juhtumimenetluse jooksul kogunenud, antakse talle ühtlasi ka vahend teiste isikute edasiseks mõjutamiseks ja olukorra manipuleerimiseks.

Nüüd on oluline vahet teha, kes on need isikud, keda kaebaja kas vaimselt või lausa füüsiliselt mõjutada saab. Kes on need isikud, kelle ütlusi, seisukohti ja arvamusi on kaebajal võimalik edaspidi kõigutada ja kujundada. Nendeks isikuteks on ennekõike laps, xxxxxxxxxxxx ja muud isikud, kellel on eraeluline kokkupuude lapsega. Sellisteks isikuteks ei saa pidada Pirita Linnaosa Valitsuse töötajaid, muude haldusorganite töötajaid, arste ja psühholooge ega ka Laste Vaimse Tervise Keskuse töötajaid. Kõik nimetatud isikud peavad oma kutse- ja ametitegevuses olema erapooletud ja õiglased, xxxxxxxxxxxx võimalikud olukorra manipuleerimise katsed ei tohiks nende inimeste arvamusi ja otsuseid mõjutada.

Haldusorgani ametnike ja muude spetsialistide seisuse määramisel antud asja kontekstis tuleb lisaks lähtuda ka asjaolust, et isikuandmete kaitse seaduse üldiseks eesmärgiks on kaitsta isikuandmete töötlemisel füüsilise isiku põhiõigusi ja –vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusse. Eraelu puutumatus riivist ning õiguste ja vabaduste kahjustamisest ei saa aga

rääkida füüsiliste isikute puhul, kes isikuandmete töötleva alluvuses töötlevad isikuandmeid (IKS § 9 p 3). Sellisteks füüsilisteks isikuteks on ametnikud oma ametitegevuse raames ning muud spetsialistid oma kutsetegevuse raames.

Seega ei saa dokumentide väljastamisest keeldumisel tugineda seisukohale, et väljastamisel saaksid kahjustatud mõne ametniku või spetsialisti õigused ja vabadused. Ametnike ja spetsialistide, psühholoogide, arstide õigus, vabadus ja kohustus ongi erapooletu arvamuse andmine oma ameti- või kutsetegevuse raames. Need inimesed täidavad neile seadustega ja lepingutega pandud kohustusi, arvamuste avaldamine ja tähelepanekute tegemine kuuluvad nende tööülesannete hulka. Ametnikud ja spetsialistid ei avalda antud juhul vabast tahtest oma subjektiivseid arvamusi, vaid teevad oma tööd. Nende isikute arvamuste ja tähelepanekute alusel teeb linnaosa valitsus lõpuks otsuse, millega võidakse piirata menetlusosalise õigusi ja vabadusi.

XX.

Pirita Linnaosa Valitsus on selgitanud, et tegemist on lastekaitsepspetsialisti märkmetega. Telefonivestluse fikseeringu kohaselt on Tallinna Laste Vaimse Tervise Keskus andnud Pirita Linnaosa Valitsusele informatsiooni muuhulgas õe (st kolmanda isiku) seisukoha/ arvamuse kohta.

Pirita Linnaosa Valitsus ei pea õigeks, et informatsiooni antakse isikuandmete väljastamise taotlejale edasi pelgalt selle baasil, mida keegi kuulis ja edasi ütles, sest selline toimimine võib kahjustada selle isiku (käesoleval juhul õe) õigusi ja vabadusi, kelle seisukohti kellelegi teisele edasi anti.

Kuna Pirita Linnaosa Valitsus ei saa kellegi teisega peetud vestluse põhjal täielikult kindel olla, et käesoleval juhul õde just sellist arvamust andis, siis seda informatsiooni IKS § 20 lõike 1 punkti 1 alusel ei väljastatud.

Ma ei nõustu väitega nagu saaksid kõnealuse dokumendi väljastamisel kahjustatud õe õigused ja vabadused. Nagu ma eelpool juba selgitanud olen, ei saa dokumendi väljastamata jätmisel lähtuda põhimõttest, et oma tööd tegeva spetsialisti eraelulised õigused ja vabadused saavad kuidagi kahjustatud, kui kaebaja saab teadlikuks tema tööalastest tähelepanekutest. Antud dokument ei sisalda endas ka teavet, mis võiks kahjustada lapse või xxxxxxxxxxxx õigusi ja vabadusi, kuna kaebaja on teadlik xxxxxxxxxxxx.

Teiseks soovin juhtida tähelepanu asjaolule, et Pirita Linnaosa valitsus ei peagi kindel olema, kas õde just sellist arvamust avaldas. Oluline on vaid see, et kõnealune dokument on linnaosa valitsuse valdusesse tekkinud avalike ülesannete täitmise käigus ja andmesubjektil on õigus teda puudutav teave välja nõuda. Dokumendil oleva info autentsus ei ole antud menetluse kontekstis oluline, kui dokument on loodud ja sellel olev info ei kahjusta teiste isikute õigusi ja vabadusi, tuleb see taotlejale ka väljastada.

Samuti ei nõustu ma Pirita Linnaosa Valitsuse tõlgendusega nagu oleks kõnealuse dokumendi puhul tegemist lastekaitsepspetsialisti märkmetega. Minu hinnangul ei ole tegemist ametniku märkmetega, milles ta esitab subjektiivse tõlgenduse toimunud vestlusest. Tegemist on asutuse poolt välja töötatud ametlikul info vastuvõtmise vormil fikseeritud informatsiooniga, mis on saadud konkreetse haldusmenetluse raames ning mis on ka asutuse dokumendiregistris registreeritud.

Kõnealune dokument tuleb xxxxxxxxxxxx väljastada muutmata kujul.

XX.

Pirita Linnaosa Valitsus on selgitanud, et tegemist on lastekaitsepspetsialisti märkmetega. Telefonivestluse fikseeringus on Tallinna Laste Vaimse Tervise Keskus andnud Pirita Linnaosa Valitsusele informatsiooni muuhulgas psühholoogi ja arsti (st kolmandate isikute) seisukohtade/ arvamuste kohta.

Pirita Linnaosa Valitsus ei pea õigeks, et informatsiooni antakse isikuandmete väljastamise taotlejale edasi pelgalt selle baasil, mida keegi kuulis ja edasi ütles, sest selline toimimine võib kahjustada nende isikute (käesoleval juhul psühholoogi ja arsti) õigusi ja vabadusi, kelle

Ka e-kirjavahetuse puhul on antud asjas oluline lähtuda asjaolust, et kirjavahetus on linnaosa valitsuse valdusesse tekkinud avalike ülesannete täitmise käigus ja ametlikult registreeritud sotsiaalteenuste ja –toetuste andmeregistris STAR ning isikul on õigus teda puudutav (antud juhul ka alaealist last puudutav) teave välja nõuda.

Asutuste vahel peetud ja STAR andmeregistris registreeritud e-kirjavahetuse väljastamisel tuleb sama moodi iga kirja puhul hinnata ja kaaluda selle väljastamist. Hindamisel ja kaalumisel tuleb arvesse võtta käesolevas ettekirjutuses eelpool kirjeldatud. Lähtuda tuleb asjaolust, et keeldumise aluseks saab olla üksnes teiste isikute eraeluliste õiguste ja vabaduste kahjustamise võimalikkus.

Nõustun, et kirjad; mis sisaldavad endas lapse käitumise kirjeldusi (näiteks xxxxxxxxxxxxxx), xxxxxxxxxxxxxx saadud informatsiooni, xxxxxxxxxxxxxx enda käitumise kirjeldusi (näiteks psühholoogi tähelepanekud); tuleb jätta kaebajale väljastamata. Kuid kogu e-kirjavahetuse hulgas on ka kirju, mis ei sisalda eelmainitud infot ja mille väljastamist tuleb kaaluda. Ja palun arvesse võtta, et allpool toodud näidete loetelu ei ole lõplik, lihtsalt kõik kirjad tuleb sellise pilguga üle vaadata.

E-kiri „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“ – nimetatud kirjavahetuses on ainsaks mõttekohaks xxxxxxxxxxxxxx isikukood (linnaosa valitsus võib ise otsustada, kas see kinni katta või mitte), muus osas tuleks see kirjavahetus väljastada.

E-kiri „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“ – nimetaud kirjavahetuse saab väljastada, kui sellest võtta välja lõik, mis räägib xxxxxxxxxxxxxx.

E-kiri „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“ – põhimõtteliselt käib jutt sellest, kuidas STAR-is dokumente vaadata. Xxxxxxxxxxxxxx isikukoodi ei ole vast mõtet varjata, kuna see on xxxxxxxxxxxxxx teada ja fakt xxxxxxxxxxxxxx välisriigis viibimise kohta ei tohiks minu hinnangul xxxxxxxxxxxxxx õigusi ja vabadusi kahjustada (kui leiate teisiti, võite selle info välja võtta).

Samuti on mõnedes kokku pandud failides üksnes algatuskiri (või üksnes üks-kaks kirja) sellise sisuga, mida ei ole võimalik xxxxxxxxxxxxxx väljastada, kuid ülejäänud kirjavahetus on üldist ja korralduslikku laadi. Näiteks „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“, selles kirjade jadas on xxxxxxxxxxxxxx kiri ja xxxxxxxxxxxxxx kiri sellised, mida ei tuleks väljastada, kuid kõik ülejäänud kirjad räägivad üsna üldsõnaliselt ümarlaua korraldamisest ning ei sisalda endas kellegi õigusi kahjustavat teavet.

/allkirjastatud digitaalselt/

Helina-Aleksandra Lettens
vaneminspektor
peadirektori volitusel